

Kommunal og regionaldepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

KOMMUNAL OG REGIONALDEP.	
25 FEB 2004	
04/568-25	
Ark. 531.11	
Avd. INN / AOS / SKK	

Deres ref.:
04/568-3SKK

Vår ref.:
04/33/PN

Dato:
23.02.04

Forslag til endringer i utlendingsloven og utlendingsforskriften – EØS utvidelsen

Generelle kommentarer

Landbruket har i lang tid hatt problemer med å rekruttere arbeidskraft, spesielt gjelder dette fast ansatt ufaglært arbeidskraft. Landbrukets Arbeidsgiverforening (LA) ser følgelig positivt på muligheten til en forenklet tilgang på arbeidskraft som følge av EØS-utvidelsen.

LA ser at det kan oppstå problemer på arbeidsmarkedet, dersom Norge blir stående alene, uten tiltak for å begrense fri bevegelighet av arbeidskraft fra de nye medlemslandene. På denne bakgrunn har LA forståelse for Departementets forslag til innføring av overgangsregler.

LA er imidlertid opptatt av at overgangsordninger ikke blir til hinder for at ufaglært arbeidskraft fra de nye medlemslandene, kan ta seg arbeid i Norge.

LA er videre opptatt av at man får til smidige tilpasninger til et nytt regime. Dette betyr at søknadsprosedyrene må gjøres enklere, og saksbehandlings-tiden kortere. I dette ligger at søknader om oppholdstillatelse må håndteres av politimyndighetene, og ikke av UDI.

LA har mottatt meldinger fra medlemmer som i disse dager ikke får sine søknader om sesongarbeidskraft behandlet hos politiet, fordi politimyndighetene henviser til kommende regelendringer. Dette må etter LAs oppfatning bero på misforståelser, idet vi legger til grunn at det også for kommende sesong skal være mulig å søke om sesongarbeidskraft etter dagens regelverk. Vi ser det som nødvendig at det her blir foretatt en rask oppklaring.

Postadresse:
Postboks 9327, Grønland
0135 Oslo
Besøksadresse:
Schweigaardsgate 34C,
0191 Oslo

Telefon:
22 05 71 20
Telefaks:
22 05 12 00
E-post:
postmaster@la.no
Internett:
www.la.no

Org.nummer:
971.439.718
Bankgiro
7066.05.08625
Postgiro:
0802 5198817

Ad 2.2 Departementets forslag

Sosial dumping

LA ønsker ordnede lønns- og arbeidsvilkår, og vil bistå til å "forebygge sosial dumping", slik det er nevnt i departementets forslag 2.2.1.

LA mener imidlertid det er viktig å nyansere begrepet "sosial dumping". Slik uttrykket ofte benyttes, blir enhver lønn *under* tarifflønn synonymt med "sosial dumping". Dette er ikke tilfellet. Ved ansettelse av norske statsborgere, eller borgere fra nåværende EØS-område, stilles det i dag ingen krav om at man må følge tarifflønn, såfremt partene ikke er bundet av tariffavtale.

LA mener at partene i arbeidslivet vil kunne klare å håndtere spørsmål knyttet til lønns- og arbeidsvilkår, og at sosial dumping på arbeidsmarkedet kan unngås blant annet ved å benytte "lov om allmenngjøring av tariffavtale".

LA er enig i at de største utfordringene, hva angår å hindre "sosial dumping", er knyttet til tjenesteyting. LA tror det i visse tilfeller vil være fiktive skiller mellom en tjenesteyter og en arbeidstaker. Vi mener derfor det kan være behov for tiltak for å sikre at de som tar arbeid, er reelle arbeidstakere. LA går gjerne i dialog med så vel myndigheter som fagorganisasjonene om hvordan sosial dumping skal unngås som følge av et forventet ekspanderende entreprenørmarked.

Ad. 2.2.2 Krav om oppholdstillatelse

Landbruket har et stort behov for sesongarbeidskraft av inntil 90 dagers varighet. For slike kortvarige arbeidsforhold er det nødvendig med rask saksbehandling. LA ønsker for slike ansettelsesforhold, at forslag til krav om oppholdstillatelse blir erstattet av krav om meldeplikt. Dette vil gi administrative fordeler både for det offentlige og for arbeidsgiverne, samtidig som myndighetene vil ha oversikt over hvem – og hvor mange – sesongarbeidere som oppholder seg i landet.

Dersom man velger å holde fast ved krav om oppholdstillatelse, også for slike arbeidsforhold, forventer vi at det vil bli gitt garantier for kort saksbehandlingstid, og at det er de lokale politimyndighetene som skal behandle slike søknader.

Ad. 2.2.3 Nærmere om vilkårene for oppholdstillatelse

LA viser til departementets forslag til vilkår for oppholdstillatelse hvor det heter at

".....lønns- og arbeidsvilkår ikke må være dårligere enn det som følger av gjeldende tariffavtale, regulativ eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke".

LA er ikke motstander av overnevnte vilkår, men vil nok en gang presisere at tilsvarende regulering av lønns- og arbeidsvilkår *ikke* er regulert for norske statsborgere, eller EØS-borgere, såfremt man ikke er bundet av tariffavtale. Følgelig er det etter LAs syn, kunstig at man, hva angår ansettelse av borgere fra nye EØS-land, plikter å følge tariffavtale, så lenge denne ikke er krevd allmenngjort.

LA har ingen innvendinger mot forslaget om at førstegangs oppholdstillatelse for nye EØS-borgere i alminnelighet skal gis for ett år. Vi er *tilfreds* med departementets forslag hvor det heter at det *ikke* vil bli oppstilt vilkår om type arbeid, arbeidstakerens fagkompetanse eller lignende, og videre, at arbeidstakere fra de nye medlemslandene skal ha mulighet til å skifte arbeid uten å måtte gå igjennom en ny søknadsprosess.

LA anser det som nødvendig at samfunnet sikres bedre tilgang på arbeidskraft.

På denne bakgrunn er LA tilfreds med at Departementets målsetning om å fjerne hindringer for rekruttering av arbeidskraft står ved lag, og at også ufaglært arbeidskraft, fra de nye medlemslandene, gis tilgang til det norske arbeidsmarkedet.

Ad. 3. Beskyttelsestiltak

LA ser at det kan oppstå situasjoner som gjør det nødvendig å iverksette eventuelle beskyttelsestiltak mot arbeidsinnvandring. LA forutsetter imidlertid at partene i arbeidslivet gis mulighet til å spille en avgjørende rolle i vurderingen av behov for slike tiltak.

Sluttkommentar

Fra enkelte medlemmer har LA mottatt signaler om at politiet, under henvisning til innføring av nytt regelverk, ikke vil behandle søknader om sesongarbeidskraft.

Under henvisning til overnevnte vil LA påpeke behovet for en rask avklaring hva angår ansettelse av arbeidstakere fra de nye medlemslandene denne sesongen.

LA vil påpeke behovet for smidige tilpasninger til nytt regelverk. Landbruket benytter seg i veldig stor grad av sesongarbeidskraft fra de nye medlemslandene. Innenfor næringen er det i dag stor usikkerhet knyttet til innføringen av overgangsregler, og hva som vil bli gjeldende praksis kommende sesong.

LA forutsettes ellers:

- at saksbehandlingen ifølge nytt regime, vil bli forenklet.
- at det er politiet, og ikke UDI, som skal behandle søknader om oppholdstillatelse.
- at det for inneværende sesong vil være mulig å søke norske myndigheter om sesongarbeidskraft fra de nye medlemslandene etter dagens regelverk (også for arbeidskraft som skal utføre arbeid etter 01.05.04).
- at partene i arbeidslivet trekkes inn i dialog for å vurdere behov for eventuelle tiltak som følge av ubalanse på arbeidsmarkedet.

Med vennlig hilsen
Landbrukets Arbeidsgiverforening

Petter Nilsen